

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego- WSDZ i program realizacji doradztwa zawodowego

w Szkole Podstawowej nr 7
im. Zofii Kossak w Oświęcimiu

Monika Rabe

Oświęcim, 2025

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	2
II. Podstawa prawna	3
III. Cele	4
IV. Założenia	5
V. Obszary działań	6
VI. Metody i formy realizacji.....	8
VII. Treści programowe.....	8
VIII. Zadania doradcy zawodowego	11
IX. Sylwetka absolwenta	11
X. Zasoby.....	12
XI. Przewidywane efekty	12
XII. Ewaluacja	12
XIII. Program realizacji doradztwa zawodowego	13
XIV. Załącznik nr 1- przykładowe materiały do wykorzystania na lekcjach....	16

I Wstęp

Istotnym problemem młodego pokolenia jest odpowiedzialność za własną przyszłość zawodową. Oznacza to świadome i realistyczne planowanie własnej kariery szkolno-zawodowej oraz samodzielne modyfikowanie swoich aspiracji i kwalifikacji zawodowych właściwych dla rynku pracy. Wzrosło zapotrzebowanie na profesjonalne poradnictwo zawodowe i rzetelną informację. Istotnym elementem edukacji zawodowej jest wyposażenie uczniów w niezbędne wiadomości i umiejętności przydatne podczas podejmowania racjonalnych i trafnych decyzji szkolnych i zawodowych.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego stwarza możliwości i pomaga w rozwiązywaniu problemów związanych z wyborem kierunku i drogi kształcenia. Planowanie kariery zawodowej i pierwsze decyzje edukacyjno-zawodowe to okres przypadający na lata szkoły podstawowej. W naturalny sposób szkoła jest więc środowiskiem, które ma bezpośredni wpływ na te decyzje, powinna wspierać rodziców i świadczyć pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do świadomych wyborów edukacyjno-zawodowych, czyli do wyboru szkoły ponadpodstawowej, kierunku kształcenia, przyszłego zawodu. Doradztwo zawodowe w szkole podstawowej jest nieodłączną częścią procesu wychowania i służy prawidłowemu rozpoznaniu przez ucznia swojego potencjału edukacyjno-zawodowego.

Obserwacja życia codziennego wskazuje na to, iż nie wszyscy ludzie są zadowoleni z wykonywanej przez siebie pracy. W związku z wciąż rosnącym tempem życia nikogo nie stać na przypadkowe wybory zarówno ze względów ekonomicznych (koszty edukacji i przekwalifikowania), jaki z uwagi na wysokie koszty emocjonalne (frustracja, niezadowolenie, brak pewności siebie i poczucia własnej wartości). Wybór zawodu nie może być traktowany jednorazowo. Jest to proces zaczynający się już w dzieciństwie i w zasadzie trwający całe życie.

II PODSTAWA PRAWNA

Akty prawne regulujące funkcjonowanie poradnictwa zawodowego w systemie edukacji:

1. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325).*
2. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 i 1160).*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.*
4. *Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.*
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.*
8. *Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły.*
9. *Statut Szkoły Podstawowej nr 7 im. Zofii Kossak w Oświęcimiu.*

III CELE:

Cel główny:

wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy

Przygotowanie uczniów do dokonania trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.

Cele szczegółowe:

- określenie zainteresowań i preferencji zawodowych uczniów,
- dostarczenie uczniom wiedzy o zawodach i rynku pracy,
- dostarczenie uczniom informacji o możliwościach zatrudnienia,
- zapoznanie ze strukturą szkolnictwa i kryteriami przyjęć do szkół branżowych, techników i liceów ogólnokształcących,
- przedstawienie uczniom zasad elektronicznej rekrutacji do szkół branżowych, techników i liceów ogólnokształcących; pomoc w trakcie tego procesu,
- zapoznanie uczniów z ofertą szkół branżowych, techników i liceów ogólnokształcących,
- przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach trudnych (tj. poszukiwanie pracy, bezrobocie),
- wspieranie działań w zakresie rozwoju edukacyjnego i zawodowego ucznia, a także planowania kariery zawodowej;
- kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, mocnych i słabych stron,
- uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania oceny swojego stanu zdrowia (ograniczeń zdrowotnych) z wymaganiami wybieranego zawodu,
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia,
- wskazywanie młodzieży źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym,
- wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnętrzny system doradztwa,

- indywidualne doradztwo uczniom z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego;
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania swoich dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Zaproponowane cele wynikają z potrzeb szkoły oraz środowiska. Uczniowie wielokrotnie borykają się z podjęciem właściwej decyzji, co do wyboru dalszej drogi kształcenia. Nie interesują się orientacją zawodową w klasach początkowych, a w ostatniej klasie okazuje się najczęściej, że nie pozostaje im już zbyt wiele czasu na podjęcie trafnej, przemyślanej decyzji – takich sytuacji chcielibyśmy w naszej szkole uniknąć. W celu kompleksowej preorientacji zawodowej, niezbędne jest zaangażowanie nie tylko uczniów, ale także ich rodziców, wychowawców i wszystkich nauczycieli.

IV ZAŁOŻENIA:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka,
- prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane.

V OBSZARY DZIAŁAŃ:

Program obejmuje następujące obszary działania- pracę z:

- nauczycielami,
- uczniami (klasą),
- rodzicami.

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły,
- określenie priorytetów w zakresie tworzenia szkolnej bazy środków informacyjno-dydaktycznych z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika,
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości i kierunków kształcenia oraz rynku pracy,
- integrację społeczną uczniów zdrowych z uczniami niepełnosprawnymi oraz kształtowanie właściwych stosunków interpersonalnych w środowisku szkolnym,
- zapoznavanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym,
- usytuowanie blisko ucznia profesjonalnej pomocy doradczej zgodnie ze standardami Unii Europejskiej,
- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej.

WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie różnych zawodów,
- poznawanie osobowości,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów,
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół branżowych, techników i LO (oraz elektroniczną rekrutację),

- pomoc w planowaniu Kariery Edukacyjno- Zawodowej (oraz Indywidualnego Planu Działania- IPD),
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy,
- przygotowywanie się do procesów reorientacji, mobilności oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne itp.,
- indywidualną pracę z osobami niezdecydowanymi, posiadającymi przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno- zawodowych oraz mającymi problemy osobiste,
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły (np. warsztaty, treningi),
- kształtowanie umiejętności świadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy.
- 10 godzin w roku doradztwa zawodowego w klasie VIII (program nauczania doradztwa zawodowego)

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno- doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- psychoedukację służącą wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci (np. artykuły umieszczane na stronie Internetowej szkoły i w biuletynie dla rodziców, prelekcje),
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań zawodoznawczych szkoły,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa średniego (oraz wyższego w miarę potrzeb),
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno- zawodowych w regionie,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym (krajowym i unijnym) rynku pracy (barometr zawodów).

VI METODY I FORMY REALIZACJI:

Indywidualne konsultacje, wykłady, pogadanki, treningi, praca w parach, praca w grupach, zajęcia komputerowe, burza mózgów, drama, dyskusja, studium przypadku, ankiety, testy, kwestionariusze, arkusze samoobserwacji, aktywność twórcza.

Doradztwo edukacyjno- zawodowe realizowane jest w ramach indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym (psycholog szkolny), w ramach godzin wychowawczych, lekcji przedmiotowych oraz wyjść z uczniami do szkół powiatowych, na Powiatowe Targi Edukacyjne, wycieczek i spotkań z zaproszonymi gośćmi, a także obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego w klasie VII, zajęć warsztatowych.

VII TREŚCI:

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I-III SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO **DLA KLAS IV–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH**

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń: 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO **DLA KLASY VII i VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje,

predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

VIII ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- 2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- 3) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu realizacji doradztwa zawodowego,
- 4) wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie,
- 5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- 6) realizowanie działań wynikających z programu.

IX SYLWETKA ABSOLWENTA OBJĘTEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 7 IM. ZOFII KOSSAK W OŚWIĘCIMIU DORADZTWEM EDUKACYJNO- ZAWODOWYM

Absolwent objęty doradztwem edukacyjno– zawodowym powinien:

- a) znać czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji o wyborze zawodu: posiadać wiedzę o zawodach, szkołach, własnych predyspozycjach, rynku pracy;
- b) możliwie najpełniej znać siebie, swoje upodobania, mocne i słabe strony oraz predyspozycje do wykonywania zawodu;
- c) mieć rozeznanie w strukturze szkolnictwa w Polsce;
- d) znać kryteria przyjęć do szkół;
- e) umieć przygotować podstawowe dokumenty aplikacyjne;
- f) potrafić zaprezentować się na rozmowie kwalifikacyjnej;
- g) samodzielnie wyszukiwać informacje;
- h) znać zasady elektronicznej rekrutacji i samodzielnie podejmować działania zawarte w jej instrukcji;
- i) poradzić sobie ze stresem.

X ZASOBY:

- instytucje: PUP, PP- P, zakłady pracy; Starostwo Powiatowe- Powiatowe Targi Edukacyjne; szkoły powiatowe, Powiatowe Centrum Kształcenia Technicznego i Branżowego;
- Dyrekcja szkoły, nauczyciele, pedagog, psycholog, nauczyciel świetlicy, informatyk, wychowawcy klas, zaproszeni goście, przedstawiciele szkół powiatowych;
- gabinet, sale komputerowe, sale do przeprowadzenia warsztatów wyposażone w pomoce multimedialne;
- zasoby własne: komunikatywność, operatywność, przedsiębiorczość, otwartość na zmiany, umiejętność współpracy, znajomość metodyki pracy z uczniem i z grupą, ukończenie podyplomowych studiów z zakresu doradztwa zawodowego, udział w konferencji: orientacja, informacja i poradnictwo zawodowe w szkole; ukończenie 40- godzinnego szkolenia „Rozwijanie doradztwa zawodowego w szkołach”.
- badanie losów absolwentów.

XI PRZEWIDYWANE EFEKTY:

1. Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży.
2. Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
3. Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
4. Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
5. Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
6. Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

XII EWALUACJA:

W wyniku obserwacji, przeprowadzonych ankiet i indywidualnych rozmów z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, a także analizy realizacji zagadnień z zakresu doradztwa edukacyjno- zawodowego będą poddawane ocenie efekty działań zaproponowanych w ramach programu.

XIII PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO:

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego					
Lp.	Tematyka działań	Oddziały, których dotyczy działania	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań
1.	Jaki jestem?	I-VIII	Zajęcia grupowe, warsztaty, aktywność twórcza	X.2025	wychowawcy
2.	Brawo ja!- prezentacja naszych zainteresowań i talentów.	I-III	Zajęcia grupowe, studium przypadku	XI.2025	wychowawcy
3.	Przewodnik po zawodach.	IV	Prezentacje w klasach, drama	I.2025	wychowawcy
4.	Miasteczko zawodów.	I-III	Zajęcia plastyczne	IX.2025	nauczyciel plastyki, wychowawcy świetlicy
5.	Spotkanie z przedstawicielami różnych zawodów-rodzice w rolach zawodowych.	I-III	Spotkanie z rodzicami, pogadanka, prezentacja	Po uzgodnieniu z rodzicami	wychowawcy
6.	Znaczenie nauki i pracy w życiu człowieka.	I-III, IV	Zajęcia grupowe, warsztaty	III.2026	wychowawcy
7.	Gdy dorosnę, chciałbym zostać Czyli mój plan na przyszłość.	I-III	Zajęcia grupowe, warsztaty	V.2026	wychowawcy
8.	Ja- to znaczy kto?- określenie własnych zainteresowań, uzdolnień i kompetencji.	IV-VI	Zajęcia grupowe, warsztaty	X.2025	wychowawcy
9.	Świat zawodów i rynek pracy.	IV-VI	Zajęcia grupowe, warsztaty	XI.2025	wychowawcy
10.	Style uczenia się, style pracy.	IV	Zajęcia warsztatowe	XI.2025	wychowawca
11.	Mój wymarzony zawód.	IV	Zajęcia plastyczne	III.2026	nauczyciel plastyki
12.	Różne sposoby zdobywania wiedzy.	IV-VI	Zajęcia warsztatowe	IV.2026	wychowawcy
13.	Nowoczesne technologie w życiu	VI	Zajęcia na lekcji techniki	II półrocze	nauczyciel techniki

	codziennym i przyszłej pracy. Podejmowanie decyzji o wyborze zawodu w dobie rozwijającej się technologii.				
14.	Komputery w pracy. Zawody, w których niezbędne są kompetencje informatyczne.	VI	Zajęcia na lekcji informatyki	II półrocze	nauczyciel informatyki
15.	Moje plany edukacyjno-zawodowe.	VIII	Zajęcia grupowe, warsztaty	IV.2026	wychowawca
16.	Jaki właściwie jestem- poznawanie własnych zasobów.	VII	Zajęcia grupowe, warsztaty	X.2025	wychowawcy
17.	Hierarchia wartości i potrzeb.	VII	Zajęcia grupowe, warsztaty	XI.2025	wychowawcy
18.	Świat zawodów i rynek pracy.	VII	Zajęcia grupowe, warsztaty	I.2026	wychowawcy
19.	Pozyskiwanie informacji o szkołach średnich w powiecie oświęcimskich i powiatach sąsiednich.	VII-VIII	Zajęcia na lekcji informatyki	II półrocze	nauczyciel informatyki
20.	Przedsiębiorczość- czy warto być przedsiębiorczym?	VII	Zajęcia grupowe, warsztaty	III.2026	wychowawcy
21.	Planujemy karierę zawodową.	VII-VIII	Zajęcia warsztatowe grupowe	10 godzin X.2025- VI.2026	doradca zawodowy
22.	„Kim być? Wybór zawodu i dalszej drogi kształcenia”.	VII-VIII	Gazetka ścienna	V.2026	doradca zawodowy
23.	Oferty edukacyjne szkół ponadpodstawowych	VII-VIII	Wycieczka- Powiatowe Targi Edukacyjne, gazetka ścienna, wyjścia na Dni Otwarte do szkół powiatowych, w tym PCKTiB	wg harmonogramu	wychowawcy, doradca zawodowy

2) Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań: PUP, PP- P, zakłady pracy; Starostwo Powiatowe- Powiatowe Targi Edukacyjne; szkoły powiatowe, Powiatowe Centrum Kształcenia Technicznego i Branżowego.

Opracowanie: Monika Rabe

XIV

Załącznik nr 1- przykładowe materiały do wykorzystania na lekcjach

Klasy I-III

Cele ogólne:

1. Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
2. Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
3. Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
4. Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
5. Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego można wykorzystać (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów.
- Zawód moich rodziców.
- Halo! Usterka! Szukam pomocy.
- Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły.
- Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
- Po co się uczyć?
- Jak zmieścić dzień w słoju?

Można również zrealizować wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Literatura:

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych;

http://static.scholaris.pl/main-ile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu,

KOWEŻiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3,

Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzezińska- Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014

Klasy IV-VI

Cele ogólne:

1. Rozwijanie wiedzyucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień.
2. Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
3. Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
4. Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
5. Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
6. Rozwijanie umiejętności uczenia się.
7. Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej cudzej.
8. Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Podczas zajęć można wykorzystać (według uznania i potrzeb nauczyciela):

J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017.

(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
- Wybieram ten zawód, bo...
- Jak oszczędzić pierwszy milion?
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.
- Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe.

Literatura:

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-ile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEZiU, Warszawa 2006

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEZiU, Warszawa 2004

Klasy VII-VIII

Cele ogólne:

1. Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień.
2. Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
3. Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
4. Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych
5. Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy.
6. Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych.
7. Kształtowanie umiejętności planowania ścieżki edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej.
8. Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy.
9. Przygotowanie do możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika.
10. Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją.
11. Rozwijanie umiejętności uczenia się.
12. Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
13. Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Literatura dla ucznia:

- Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007
- Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEZiU, Warszawa
- Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy zawodowego:

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-ile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009

Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu,
Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A.,
Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery
zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o
zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017

Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka
odziałaniu, myśleniu i odczuwaniu, Di in, Warszawa 2008

Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU,
Warszawa 2012

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w
poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe
spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja
Wydawnicza, Warszawa 2007